

2. Дончева А. В. Экологическое проектирование и экспертиза: Практика: Учебное пособие / А. В. Дончева. — М.: Аспект Пресс. 2002. - 286 с.

3. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 14001:2004, IDT) : ДСТУ ISO 14004:2006. - [Чинний від 2006-07-01]. – До. : Держспоживстандарт України, 2006. – 16 с. – (Національний стандарт України).

4. Управління проектами / [Нефьодов Л.І., Петренко Ю.А., Кривенко С.А., та ін.]. – Харків: ХНАДУ, 2004. – 200 с.

Турчик П. М.

*Викладач, кафедра екології та екологічної безпеки,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця*

Гурба Д. П.

*Студент, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця*

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ І СТАНДАРТИЗАЦІЯ СИРОВИНИ ДЛЯ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стандартизація в сільському господарстві передбачає диференціацію продукції за видами і галузями, дослідження й розробку наукових і методичних основ щодо оцінки й контролю якості останньої, а також продукції галузей промисловості, що забезпечують сільське господарство. Вона включає також економічні проблеми і проблеми підвищення якості продукції. Поняття якості продукції тваринництва, з урахуванням складності та багатоваріантності їх складу, специфіки властивостей визначається комплексом показників. Головні показники при оцінці рівня якості мають показники призначення, за допомогою яких повинна бути забезпечена достатню повна інформація у відношенні біологічної цінності продукту,

органолептичних показників, гігієнічних і токсикологічних характеристик, а також стабільність властивостей.

Залежність зростання мікрофлори в молоці від температури зберігання відображена в таблиці 1.

Таблиця 1. Залежність зростання мікрофлори в молоці від t , °C зберігання

Час дослідження	Кількість мікроорганізмів в 1 см ³ при різних температурах зберігання	
	12 °C	22 °C
Негайно після обробки	6250	6250
Через 4 години	5000	2500
Через 8 години	12500	310000
Через 24 години	87700	11000000

Ці мікроорганізми хоч і повільно, але можуть викликати зміни в білках молока, інколи надаючи йому гіркого смаку. При температурі в межах 10-15°C одночасно починається розвиток молочнокислих стрептококів. При температурі 15-25 °C в молоці вже відбувається переважний розвиток молочнокислих стрептококів. При температурі вище 25 °C розвиваються молочнокислі стрептококи, а також молочнокислі палички.

Таблиця 2. Розмноження мікрофлори залежно від терміну зберігання молока

Термін зберігання молока, год.	Загальна кількість бактерій в 1 см ³ молока, тис.	Бактеріальні групи, %		
		молочнокислі	Кишкової палички	Інші, зокрема гнилісні
2	195	6,2	7,6	86,2
12	4750	5,1	1,8	93,1
24	59000	37,4	5,1	57,2
36	528000	90,2	5,0	4,8
48	1023000	94,6	3,1	2,3
60	994000	96,1	3,0	0,9
72	687000	95,4	2,3	2,3
84	420000	96,3	1,1	2,6

При зберіганні молока за температурних умов, що сприяють розвитку мікроорганізмів, змінюється співвідношення між окремими їх групами.

У зв'язку з впливом температурного фактора на кількісний та якісний стан мікрофлори, основною умовою зниження мікробного обсіменіння молока є забезпечення такого температурного режиму його зберігання, при якому були б створені сприятливі умови для життєдіяльності і розмноження небажаної мікрофлори, зокрема гнильних мікроорганізмів.

Отже бездоганна за хімічним складом молоко, одержане за незадовільних санітарно-гігієнічних умов, швидко може стати непридатним для вживання або навіть шкідливим для здоров'я споживачів.

Список використаної літератури:

ДСТУ 3662-97 "Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі".

Турчик П. М.

*Викладач, кафедра екології та екологічної безпеки,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця*

Гурба Д. П.

*Студент, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця*

ЕКОЛОГО-КВАЛІМЕТРИЧНИЙ КОНТРОЛЬ СИРОВИНИ ДЛЯ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Відповідно до [1], молоко повинне бути отримане від здорових корів з господарств, благополучних щодо інфекційних захворювань. Натуральне незбиране молоко має бути чисте, без сторонніх присмаків і запахів. За зовнішнім виглядом та консистенцією – це однорідна рідина від білого до ясно-жовтого кольору, без осаду та згустків, профільтована та охолоджена після доїння. В молоці не допускається наявність інгібуючих речовин (мийно-дезінфікуючих, консервантів, формаліну, соди, аміаку, пероксиду